



Vår politikk for kysten i nord

Taler

Odvar Nordli

Dato

5 september 1979

Sted

Verdensteateret, Tromsø

- 1 Hovedproblemet i Nord-Norge er nå som før, næringslivet er i for stor grad avhengig av en næring - fisket. Det er på dette felt vi fortsatt har den avgjort største oppgaven foran oss: å skape et mer differensiert arbeids- og næringsliv.
- 5 En eventuell oljevirkksomhet vil i denne sammenheng gi et verdifullt bidrag. Men heller ikke dette vil være nok alene.

Vi må gå gjennom distriktpolitikken på nytt.

- 10 Virkemidlene har gitt betydelige resultater, men ikke tilstrekkelige til å nå målene vi har satt oss.

Regjeringen er innstilt på å ta viktige sider ved distrikts- og etableringspolitikken opp til drøfting for å finne fram til virkemidler som virker mer presist i retning

- 15 av å nå de mål vi ønsker å - et variert næringsliv i alle deler av landet.

Regjeringen vil om kort tid legge fram konkrete planer for å løse noen av de strukturproblemene vi i dag møter i Nord-Norge.

- 20 De vurderes for tiden av eget statssekretærutvalg for Nord-Norge-saker.

Norske fiskerier har i løpet av kort tid kommet opp i en alvorlig situasjon ved at ressursgrunnlaget svikter for flere fiskeslag. Våre fiskeriers fremtid vil på en helt avgjørende måte være avhengig av at vi klarer å bevare og helst styrke

- 25 ressursgrunnlaget for våre viktigste fiskerier.

I korthet betyr dette at denne nærings fremtidige styrke og utviklingsmuligheter avhenger av om det er politisk vilje til å gjennomføre nødvendige reguleringstiltak.

Regjeringen kan ikke akseptere at kortsiktige interesser fører til overbeskatning av ressursene og dermed svekker næringen som helhet over lengre sikt.

35 Jeg erkjenner fullt ut at det ikke er noen enkel oppgave vi står overfor. Jeg har imidlertid tillit til at samarbeid og gjensidig forståelse mellom myndighetene på den ene side og fiskerne og deres organisasjoner på den annen, skal gjøre det mulig å gjøre de nødvendige reguleringer.

40 Regjeringen er ikke innstilt på å føre en politikk der de rene økonomiske utslagsmetoder skal bestemme næringens fremtid.

I samråd med næringen må vi innrette fangst- og foredlingskapasiteten slik at den står i forhold til bestandssituasjonen. Norge har klare forpliktelser å ivareta
45 som kyststat og som forvalter av de rike og verdifulle fiskeforekomster i norske farvann.

Etableringen av 200 mils sone har gitt oss økt ansvar - men den har samtidig gitt norske fiskerier nye muligheter.

50

Som fiskerinasjon har Norge alltid vært langt fremme når det gjelder teknologisk utvikling og forskning, og innenfor fiskeforedling.

I en verden som bokstaveligstalt roper etter mat, spesielt næringsrik mat som fisk, må det være en sentral oppgave for oss å utnytte råstoffene bedre. Maksimal
55 fiskeforedling og bearbeiding kan også gi gode arbeidsplasser i distriktene som trenger det. Regjeringen er vel kjent med at de reguleringer som det har vært nødvendig å sette i verk, skaper problemer i de distrikter som er mest avhengige av de fiskerier som nå rammes.

60 Jeg vil komme nærmere inn på noen av de mer akutte problemer som man står ovenfor i de mer vanskeligstilte kystdistrikter.

I tillegg til arbeidet med de langsiktige oppgaver å styrke næringsgrunnlaget i nord, vil vi umiddelbart sette i verk enkelte tiltak som skal gi befolkningen i de
65 mest vanskeligstilte distriktene en rimelig mulighet til å opprettholde sine kvanta.

Regjeringens kortsiktige støttetiltak retter seg først og fremst mot de mest

70 utsatte kystdistriktene. Det er i denne sammenheng deler av Trøndelagskysten, Helgeland og Finnmark.

De tiltak vi vil sette i verk, er dels rettet direkte mot fiskerne og fiskeriinntekter, dels er det de distriktspolitiske tiltak som retter seg mot lokalsamfunnene.

75

Regjeringen ser dette akutte problem ikke bare som et fiskeriproblem, kanskje like mye som et distriktsproblem for de lokalsamfunn det gjelder.

Regjeringen vil innføre permanent arbeidsløshetsstrygd for fiskere. Den
80 prøveordningen vi nå har hatt har bare vært åpen for fiske på fartøyer på over 100 tonn. Ved denne nye endringen håper regjeringen at det skal være mulig å nå dem som har sterkest behov for stønad. Regjeringen er innforstått med at spørsmålet om ferieordning for fiskere vil tas opp av Norges Fiskarlag ved de forestående drøftinger om ny fiskeriavtale i 1980.

85

Sist vinter ble det fra statens side satt av midler for å stimulere kystfiske ved å støtte egne-sentraller for linefiske. Regjeringen vil gå videre med slike tiltak kommende vinter.

90 Fra Regjeringens side vil det fortsatt bli satt i verk tiltak for å gi sysselsetting og sikre inntekt til folk som rammes av problemet i fiskerinæringen. Det legges opp til et sett av virkemidler:

- støtte til bygg- og anleggsvirksomhet
- støtte til kommunale og fylkeskommunale arbeidsplasser
- 95 - tilskott til miljøarbeid i fiskeindustrien
- ekstraordinære arbeidsplasser i statlig regi

Regjeringen er klar over at den økonomiske situasjon i en rekke kommuner vil bli vanskelig på grunn av de sviktende inntekter. Vi vil bøte på dette ved å
100 tilgodese nord-norske kommuner særskilt når de 80 millioner kroner i ekstraordinære skattefordelingsmidler skal fordeles.

Kommunaldepartementet vil allerede denne uken foreta denne fordelingen. Av de ordinære skattefordelingsmidler går 30 prosent til Nord-Norge. Den
105 forestående ekstratildeling vil være enda sterkere orientert mot Nord-Norge ved at hele 50 prosent vil gå til denne landsdelen.

110 I noen av kystdistriktene, kanskje særlig i Finnmark, har det vært mangel på
byggningsarbeidere og personell til helse- og sosialetaten. Gjennom spesielle
opplæringstiltak vil vi ta sikte på å kunne dekke disse behovene, samtidig med at
folk kan tilbys ny sysselsetting.

115 For å kunne gjøre den best mulige bruk av de virkemidler som statsmyndigheten
har til å påvirke arbeidsmarkedet, er det viktig av kommunalt myndigheter viser
det nødvendige initiativ. Regjeringen vil be arbeidskraftmyndigheter og andre
statlige myndigheter om å legge vekt på et nært samarbeid med de berørte
kommuner for å finne løsninger og tiltak som passer best i lokalsamfunnene.

120 Selv om jeg mener at statlige distriktsutbyggingsmyndigheter etter hvert må
medvirke sterkere i denne del av oppgaven, vil det først og fremst være opp til de
lokale samfunn selv, med de kommunale myndigheter, lokale bedrifter og
enkelpersoner, å utarbeide realistiske planer for hvordan arbeids- og næringsliv i
det enkelte lokalsamfunn, i den enkelte kommune kan styrkes. Det er bare
125 gjennom et slikt effektivt samspill mellom sentrale og lokale myndigheter at vi
kan komme fram til de gode distriktsutbyggingstiltak som vil gi en varig fordel
for distriktene.

130 **Kilde**
www.regjeringen.no

Emner
Arbeiderpartiet, Partipolitikk, Valgforedrag

135 **URI**
<https://www.virksommeord.no/tale/var-politikk-for-kysten-i-nord>

140

145